

Γερμανός είναι κάποιος που αδυνατεί να πει ένα ψέμα, αν δεν το έχει πιστέψει και ο ίδιος.

Theodore Adorno

Οι σχέσεις μας με τους Γερμανούς δεν έχουν ιδιαίτερα βαθιές ρίζες στο παρελθόν πλην όμως γνώρισαν διαστήματα μεγάλης έντασης.

Αν υποθεθεί ότι ξεκίνησαν στις αρχές του 19^{ου} αιώνα με την ανάδειξη κάποιου γερμανικού φιλελληνισμού κατά τη διάρκεια της επανάστασης του '21, συνεχίστηκαν με τις θερμές εκδηλώσεις υποδοχής του Βαυαρού Όθωνα στο Ναύπλιο τον Ιανουάριο του 1833, αλλά και τη σκληρή, συγκεντρωτική, γραφειοκρατική περίοδο της αντιβασιλείας (των επίσης Βαυαρών Armansterg, Maurer, Eideck), τη διάλυση των ελληνικών στρατιωτικών σχηματισμών και τις καταδικές των Κολοκοτρώνη, Πλαπούτα. Η αδιαφορία για τις τοπικές ιδιαιτερότητες, η αυταρχική αντιμετώπιση των ημεδαπών και η ευρύτερη δυσαρέσκεια έφεραν την επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου και τη μεταβολή του πολιτεύματος σε συνταγματική μοναρχία.

Μολοντούτο, ο Βαυαρός μονάρχης δεν κατάφερε να βρει τον παλμό του Έλληνα και το Φθινόπωρο του 1862, έκπτωτος πια, αναχώρησε με

αγγλικό πολεμικό πλοίο για το Μόναχο. Περιέργως έναν αιώνα και πέντε χρόνια αργότερα ο τελευταίος μονάρχης της Ελλάδας, θα αναχωρούσε με αμερικάνικο αεροπλάνο (DC 3) και την Γερμανίδα μητέρα του, ανάμεσα σε άλλους, για τη Ρώμη.

Στο μεσοδιάστημα βέβαια προέκυψε το πιο σκοτεινό, το πιο ζοφερό και για κάποιους ακόμα αξεπέραστο, το γεγονός της γερμανικής κατοχής. Από τον Απρίλη του '41 έως τον Οκτώβριο του '44 οι Έλληνες καταδικάστηκαν σε μια ανηλεή πολιτική πείνας, θανάτου, εκτελέσεων, λαφυραγωγίας, αντιποιών και εξαθλίωσης. Μόνον το χειμώνα 41 – 42, στο πολεοδομικό συγκρότημα Αθηνών Πειραιώς η θνησιμότητα ανέβηκε επτά φορές σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Αιτία, η πείνα. Έρευνες του Ερυθρού Σταυρού έδειξαν ότι ανάμεσα στο '41 και στο '43, σε όλη την ελληνική επικράτεια 250.000 Έλληνες πέθαναν εξαιτίας της σιτοδείας.

Το Spiegel στο τεύχος της 10ης Μαρτίου του 2008 διερωτάται ποιές να ήταν οι αιτίες που τόσο πολλοί Γερμανοί έγιναν Δολοφόνοι. Στο εξώφυλλο του περιοδικού ο Josef Mengele (άκρο αριστερά) μαζί με άλλους διοικητές στρατοπέδων εξόντωσης.

«Μου είναι απολύτως αδιάφορο όταν μου λέτε ότι άνθρωποι της ζώνης ευθύνης σας πεθαίνουν από πείνα. Αφήστε τους να πεθάνουν, εφ' όσον έτσι δεν λιμοκτονεί κανένας Γερμανός». Διέταξε ο υπέρβαρος, χρόνιος μορφομανής, λαφυραγωγός, τρυφηλός γλεντζές και ακατάλληλος για διοίκηση γενικώς, πόσο μάλλον της Luftwaffe, Hermann Göring,

απευθυνόμενος στους διοικητές των κατεχομένων εδαφών, το θέρος του '42. Προς το τέλος εκείνου του χρόνου απέτυχε παταγωδώς να υποστηρίξει τον από αέρος ανεφοδιασμό της 6ης στρατιάς και από εκείνο το σημείο είχε κριθεί η έκβαση του πόλεμου. Ήταν ο ίδιος άνθρωπος που είχε εκστομίσει το περίφημο:

“Wer Jude ist, bestimme ich” (εγώ αποφασίζω ποιος είναι Εβραίος). Ο πυρήνας του ναζισμού δεν ήταν οι ανθεκτικοί πεζικάριοι, οι αποφασιστικοί χειριστές των Me 109, και τα θαρραλέα πληρώματα των Panzer. Δεν ήταν καν τα φωτεινά επιτελικά μυαλά, του E. Rommel ή του H. Guderian. Ήταν όλες οι σκοτεινές φιγούρες, οι άδειες, διεστραμμένες, άσπλαχνες στολές. Στο ερώτημα γιατί δεκάδες εκατομμυρίων πολιτών συμπορεύτηκαν, στήριξαν και τροφοδότησαν την ιδεολογία της υπέρτερης Αρείας φυλής και τα εκτεταμένα,

Όπως και να έχει μπορεί να εγκατέλειψαν τον τόπο μας, εκείνο το Φθινόπωρο του '44, οι μνήμες όμως δεν έφυγαν. Δικαιοσύνη δεν αποδόθηκε. Αποζημιώσεις δεν διεκδικήθηκαν και όλα υποτάχθηκαν σε ένα πνεύμα λήθης. Ο θεωρούμενος και ως αναμορφωτής της Γερμανίας Konrad Adenauer

ευφυώς

ευθυγραμμιζόμενος με αυτό το πνεύμα διατύπωνε:

«Σπέρματα δημιουργικότητας βρίσκονται σε κάθε λαό. Ουδέποτε όμως και σε κανένα τόπο δεν προσδιόρισαν τόσο έντονα το σύνολο της ανθρώπινης παρουσίας, όπως αυτό συντελέστηκε στους Έλληνες. Το μεγαλοφύες σ' αυτούς ήταν ότι αποκάλυψαν με αλάνθαστη ακρίβεια το Θεμελιώδες, το Ουσιώδες, την Αμιγή Ιδέα. Από τους Έλληνες πηγάζει κάθε πνευματική μας ενασχόληση...».

Ατυχώς ο σεβασμός στην πνευματική κληρονομιά ποτέ δεν συνοδεύτηκε από την αντίστοιχη χειρονομία έμπρακτης συγγνώμης. Οι δυο βασικοί πυλώνες των διαφορών, η τιμωρία των εγκληματιών πολέμου και το θέμα της πολεμικής αποζημίωσης παρέμειναν γράμμα κενό και η νικήτρια Ελλάδα συνέχιζε να τροφοδοτεί φθηνά εργατικά χέρια την ηττημένη Γερμανία.

Στη χρονιά που πέρασε, 65 έτη μετά το μέρας του πολέμου, οι απόγονοι του Johann Wolfgang von Goethe αλλά και του Walter Simana φρόντισαν να επαναφέρουν το κλίμα της έντασης όχι με κόσμιο τρόπο, σε πολιτικό, σε διπλωματικό, σε δημοσιογραφικό επίπεδο (Focus)

Ενδέχεται λογιστικά, ή νομικά να έχουν κάποιου είδους δίκιο. Επί της ουσίας όμως;

«Ακόμα και χίλια έτη να παρέλθουν η ενοχή της Γερμανίας δεν θα σβήσει» είπε ο Hans Frank, ο μόνος από τους καταδικασθέντες στη δίκη της Νυρεμβέργης που

μαζί με τον Albert

Speer

, έδειξε μεταμέλεια. Και ο μόνος που ανέμενε την ποινή, τον δια απαγχονισμού θάνατο, σαν λύτρωση για δεινά που είχε προκαλέσει.

Η υπόθεση Max Merden αποτέλεσε αληθινό αγκάθι στην κυβέρνηση Κων/νου Καρανλή το 1953. Ο Φωκίων Δημητριάδης δεν το άφησε ασχολίαστο

